

Nemocnice nejsou připravené na stárnutí Čechů. Je nutná reforma, tvrdí odborníci

29.7.2025 - | Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR

Společnost Penta Hospitals rozjela vloni v listopadu pilotní projekt telemedicíny ve svých Alzheimer Home, kterých nyní vlastní 53. A došla k zajímavým výsledkům.

Například, že doktor na telefonu ušetří až čtyřicet procent nákladů za vyšetření, za případný výjezd sanitky. **Telemedicína se tedy stane nedílnou součástí zdravotní péče, s dobrými výsledky a finančním efektem.** Zejména pro zdravotní pojišťovny, které všechny výjezdy sanitek musí platit.

Penta využívá systém zvaný TytoCare, který umožňuje připojení řady periferních zařízení. Ta nejen **měří tlak a teplotu, ale třeba i přenáší video ve vysokém rozlišení, měří ekg a podobně.** **Systém využívá umělou inteligenci.** To znamená, že poskytuje mnohem víc možností než klasická telemedicína.

Už za pár let bude každý třetí obyvatel Česka důchodce a právě ti jsou podle lékařů více dlouhodobě nemocní. A systém na to podle ekonomů není připraven. "Stárnutí populace bude znamenat velmi vysokou zátěž pro státní rozpočet, ať už jde o důchody, anebo o náklady na zdravotnictví," poznamenal ekonom David Marek.

Podle evropských statistik sice máme jednu z nejlepších nemocničních sítí, jenže prý máme špatně rozložená lůžka. Ve 160 nemocnicích je zhruba 46 tisíc akutních lůžek, tedy těch, která slouží třeba k zotavování po operacích. Jejich vytíženost během deseti let klesla až o 20 procent. Chybí ale lůžka následné péče.

"Už dnes v řadě regionů pozorujeme nedostatek následné a dlouhodobé ošetrovatelské péče, včetně třeba i lůžek v pobytových sociálních službách, a to ještě ani to demografické stárnutí nezačalo," upozornil ředitel Ústavu zdravotnických informací a statistiky Ladislav Dušek.

"V naší nemocnici máme také nedostatek těchto lůžek. Nedostatek lůžek řešíme kvalitní spoluprací se zdejšími interním oddělením a také se zdejším rehabilitačním centrem," vysvětlila primář rehabilitačního oddělení nemocnice Beroun Miloš Stoilov.

"Akutní lůžková síť je nejnákladnější část našeho zdravotnictví. Bez reformy primární a dlouhodobé péče bude více a více přetížená a zdrojem neudržitelně rostoucích nákladů," uvedl vedoucí Institutu pro zdravotní ekonomii, politiku a inovace Jakub Hlávka.

Česko by tak mělo přetransformovat až 14 tisíc akutních lůžek. Loni se to stalo pouze u několika stovek. "Velká část nevyužívaných akutních lůžek už byla v Libereckém kraji transformována. To znamená, že slouží buďto na následnou péči, anebo sociální účely. Je tu samozřejmě trend, kdy medicína dokáže velmi zkrátit pobyt těch akutních pacientů na lůžku," sdělil mluvčí Krajské nemocnice v Liberci Václav Řičář.

Právě jednodenní chirurgie, kdy po zákroku pacient odchází domů a nemusí být dlouhodobě hospitalizován, může uvolnit další lůžka. Lékaři ji už provádějí u řady gynekologických zákroků, operací kýly, a dokonce i rohovky. "Zejména lamerální keratoplastiky. To je jejich velká výhoda, celá operace se udělá jenom malinkým řezem, který není potřeba nijak šít. Pacient může skutečně hned po operaci odcházet domů," řekl přednosta oční kliniky Fakultní nemocnice Královské Vinohrady

Pavel Studený.

Stárnutí populace víc vytěžuje i záchranáře. Personál na řadě míst chybí, jenže pacientů přibývá. "Náš běžný pacient je chronicky nemocný pacient ve věku 75 let plus," poznamenala mluvčí střeďočekských záchranářů Monika Nováková.

Česko by se prý částečně mohlo inspirovat dánským modelem. Tam snížili počet nemocnic a akutních lůžek na polovinu a zaměřili se na posílení dlouhodobé péče a domácí léčby. Nedostatek lůžek v zařízeních dlouhodobé a následné péče má podle ministerstva zdravotnictví pomoci vyřešit Národní plán geriatrické péče. Ten má v příštích deseti letech kromě transformace akutních lůžek na ta dlouhodobá třeba rozšířit i síť geriatrických klinik nebo posílit preventivní a screeningové programy u seniorů.

Přeměnit pět tisíc akutních lůžek na lůžka následné nebo dlouhodobé péče si loni stanovila Všeobecná zdravotní pojišťovna. Jenže transformace nemocnic zatím nejde podle plánu. "Povedlo se nám snížit počty akutních lůžek o celkem 1 883. Z tohoto počtu jsme přímo transformovali 306 lůžek do následné a dlouhodobé péče," prozradil náměstek VZP Jan Bodnár.

Pojišťovny prý často narážejí na odpor komunálních politiků. "Je to otázka určité politické prestiže, mít ve svém městě nemocnici. Žádný politik si ji nechce nechat zrušit nebo změnit na následnou péči," myslí si prezident Svazu zdravotních pojišťoven Martin Balada.

Nemocnice se zase obávají vyšších finančních nákladů. To ale mají vyřešit dotační tituly, které připravuje ministerstvo zdravotnictví. "Je tady i určitý neodůvodněný strach i z menšího finančního ocenění těch následných lůžek, ale je samozřejmě logické, že než provozovat nevyužitou akutní péči se ztrátou, tak je lepší provozovat lůžka následné péče, kde je celkem jistý mírný zisk," míní člen výboru pro zdravotnictví Tom Philipp (KDU-ČSL).

"Dneska bychom uživili už třeba pět tisíc lůžek navíc. Podstatné je ale zmiňovat, že chceme, aby senior mohl dožít co nejdéle ve svém prostředí, takže kromě lůžek a pobytových kapacit chceme posilovat také kapacity domácí péče a především stárnutí ve zdraví," uvedl náměstek ministra zdravotnictví Václav Pláteník.

V tom má pomoci posílení screeningových programů nebo zkvalitnění preventivních prohlídek. Kromě lůžek ale chybí na geriatrických odděleních i lékaři, zdravotní sestry, sociální pracovníci nebo fyzioterapeuti. U každé lékařské fakulty by proto nově měla vzniknout geriatrická klinika, kde budoucí zdravotníci získají praxi.

Zdroj: tn.nova.cz

<https://www.vzp.cz/o-nas/aktuality/nemocnice-nejsou-pripravene-na-starnuti-cechu-je-nutna-reforma-tvrdi-odbornici>